

образами та значенням. Робота над вдосконаленням техніки читання проводиться в класі, під керівництвом викладача на початковому етапі навчання в університетах. Завдання вчителя іноземної мови виробити в учнів навички автоматизованого читання і вголос, і про себе. Головною умовою успішного виконання індивідуальної роботи є ретельне планування та контроль з боку викладачів, оскільки плідна самостійна робота учнів - це, насамперед, результат постійної взаємодії між студентом та викладачем-керівником. Ось чому це пріоритетна мета не просто передавати знання, а й стимулювати його дослідницьку та пізнавальну діяльність учнів. Навчальний текст - це продукт певного виду розумової діяльності, який організовує змістовну інформацію для виконання акту спілкування.

Ключові слова: самостійна робота, англomовна література, поетична робота з художнім текстом, професійна компетенція.

УДК 021.1:37.0-022.33:316.614

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-124-126

Movchan Kateryna Mykolaivna,
the director of the scientific library,
Mukachevo State University, Mukachevo

LIBRARIES IN THE CONTINUOUS EDUCATION SYSTEM

The main trends of continuous learning are considered in the article. The necessity of adaptation of the society to the dynamics of information processes is highlighted, and therefore the importance of innovative development of the modern educational industry is emphasized. The practice of organizing library work on the introduction of remote services and the latest services of free access to information resources is analyzed. The importance of implementing a model of open education in which libraries become nodes that connect the local learning system with global information and knowledge resources through open access to information resources is substantiated.

Key words: library, continuing education, informal education, adult education, information activities, distance education.

Formulation of the problem. Changes in the system of education, rapid renewal of knowledge poses the task of higher education institutions to train specialists who are able to independently acquire the necessary knowledge; ability to work with information.

Life has put on the agenda the question of continuous pedagogical education. Professional education in modern conditions should be guided by the formation of professional flexibility and mobility, as well as the creation of conditions for successful self-realization of the individual.

All these tasks set before higher education affect the organization of the university library.

Analysis of recent research. The problem of various aspects of the innovation activity of universities' libraries has been reflected in a number of publications by scholars and practitioners. According to L. Turovska, significant contribution to the understanding of modern approaches to the work of libraries at the present stage was made by such Ukrainian librarians as M. Slobodanyk, L. Kostenko, V. Horovyi, A. Chachko and Russian researchers A. Zemskov, Ya. Shraiberh, K. Kolin, Yu. Stoliarov and others. In domestic science, B. Ananiev, V. Andrushchenko, L. Antoshkina, F. Kumbs, L. Semiv, O. Stepanova, R. Patory, O. Chykurov, and others devoted their works to the study of the problems of continuous education. In the information society, education is constantly evolving and the prospect of gaining new knowledge to anyone who seeks it can be guaranteed only with the assistance of information resources in book collections. That is why the relational (educational) function of libraries, which is enhanced by their role in the system of continuous education, is of particular importance.

The purpose of the article. Definition of educational function inherent in a social institute such as a library.

Research results. At the present stage of society's development, the library is gaining new importance. There is an accelerated aging of a vast array of knowledge and information. Paradoxically, in the knowledge society is the relativization of knowledge itself. Any information is relative, which means it can only provide a basis for partial, superficial knowledge. That is why knowledge that is constantly updated and increased is reliable. In these circumstances, the role of libraries in the process of continuing education as a producer and disseminator of diverse knowledge and information is growing. The transformation of the educational paradigm, which is happening not only in our country, but around the world, is transforming the ways to use, search and work with information. The ability to learn and think critically is increasing. According to modern scholars, "changing the paradigm of education has significant consequences not only for educational institutions, but for libraries, as it significantly affects the implementation of the educational function of the library." independent work with various

sources of information, determines the need to possess a librarian not only traditional professional knowledge and skills, but also forcing users to understand learning methods by the skills information. Experience in the world shows that an important step in developing libraries and providing them with the information needs of users is the compulsory creation of information and library networks. As one of the links in the network of library and information institutions, it will be able to work to provide access to information for everyone, wherever they may be. Such a network should be aimed not only at developing the information capacity of the country, but also at ensuring equality of all citizens in the possibility of access to the sources they need, satisfy their personal and public interests in information and raise the prestige of education, culture and authority of library institutions [1]. Higher education libraries - important centers of lifelong learning, learning and human development - provide free access to the modern knowledge, experience and technology of the globalized world. University libraries play an important role in education, science, and lifelong learning. They provide equal access to education to all: students, academics, third parties and others.

Also, given the patterns in the development of continuing education in the world, namely, the fact that self-education and self-study are becoming more and more popular product in the educational services market, it is promising to see the modern book collections as a kind of domain of distance learning. The development of information and communication technologies has already laid the groundwork for creating information networks that give users even small local public, rural, libraries access to global sources of information, so in a lifelong learning society - formal or informal - public libraries will become the ones with which will integrate a local learning system with global information and knowledge resources. By expanding the educational space and realizing the model of open education by strengthening the integration of different educational structures, distance education helps to overcome information inequality in society [2].

Libraries not only provide information resources, they also offer a state-of-the-art, supportive, free and inclusive environment and an intellectual resource for educational activities.

Book collections use different forms of remote service and education: seminars, presentations, lessons, discussions, evenings.

Through librarians, librarians help older people acquire the skills to use information technology, search effectively and securely for information on the Internet.

Today it is impossible to imagine a modern library without the use of the latest technologies and related new forms of library services such as «UFD / Library», «Institutional Repository», which provides free access to full-text documents from any place with Internet access. An important information resource is the library site, which is a virtual

entrance to the library and provides access to remote services: «Virtual Help», «Electronic Document Delivery», «Virtual Exhibition», «Scientometry. Advisory Center», «Remote Acquisition Department», «Center for European Integration», «Digital Library», «Electronic Catalog».

«The Electronic Reading Room» service, introduced in many university libraries of Ukraine, provides free access to national and world electronic libraries, databases and directories. Students, through free access to the Internet via WI-FI, have the opportunity to simultaneously work with the printed editions of the library, combined with full-text documents of the world libraries, which allows you to prepare for the classes independently and most importantly.

An electronic library is an information system that allows to securely store and efficiently use various collections of electronic documents (text, images, auditions, videos, etc.) localized within the system as well as accessible through telecommunication networks. The main tasks of an electronic library are to integrate and effectively navigate information resources. Integration of information resources means their integration by means of convenient and unified user interests, preferably one with the purpose of using various information with preservation of its properties, features of presentation and user possibilities of manipulation of it [4].

In this case, the pooling of resources need not be physically carried out, it can be virtual, the main thing is that it should provide the user with the perception of accessible information as a single information space. In particular, it is envisaged that the electronic library should provide work with heterogeneous databases that allow users to efficiently search for information, regardless of the specific characteristics of information systems [5].

Effective navigation in an electronic library is understood as the ability of the user to find the necessary information in full volume with

the least effort in all available information space. In this approach, well-known information searches used in information systems and databases are isolated instances of navigation. Virtually all information accumulated by mankind is recorded in print. Therefore, in the near future, printed information will be the main source of electronic libraries.

The main tasks of an electronic library are to integrate information resources and ensure effective learning in them. And by integration is meant the integration of electronic documents and directories of different types for their widespread use, to allow users to manipulate data, mainly in a functionally homogeneous environment. The pooling of resources should not be physical – it may be virtual, but be perceived by the user as a single information resource [6].

The key to quality education is academic integrity. At the initiative of the Ukrainian Library Association, in 2017, libraries actively participated in an educational campaign on academic integrity, in the fight against plagiarism. The University Scientific Library is a center of enlightenment and the formation of academic virtue. In order to warn students about plagiarism and its consequences, informing about the academic integrity of the library, classes and seminars are held annually; on the sites of libraries there are pages «Academic Virtue» which contain normative documents, information resources, instructions.

In order to adapt university science to the world information space, to assist in the work with information sources, departments of scientometrics and scientific document processing are created in the library.

Conclusions and prospects for further research. Thus, libraries have become information centers that are needed by almost the entire population. Its information function becomes a priority. Its distinguishing feature is document analysis, processing, informing the user, giving free access to information resources not only of those who owns the world.

Список використаних джерел

1. Колодій М.О. Бібліотека: місце традиції, простір інновацій : матеріали круглого столу, присвяч. 55-річчю наук. б-ки Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв, Київ, 30 листоп. 2018 р. / М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, наук. б-ка. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – С.44
2. Миськевич Т. Бібліотеки в системі безперервної освіти: реалізація завдань інформаційної соціалізації через неформальну освіту. – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3547:biblioteki-v-sistemi-bezpererвної-osviti-realizatsiya-zavdan-informatsijnoji-sotsializatsiji-cherez-neformalnu-osvitu&catid=81&Itemid=415
3. Роговець Ж. Надання доступу до Інтернету як бібліотечна послуга НБУ ім. Ярослава Мудрого/Жанна Роговець, Іван Порало//Бібліотечна планета. – №1(83). – 2019. – С.33
4. Щетиніна Е.М. Електронні ресурси сучасності/Ельвіра Щетиніна// Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства: технологія, освіта, наука. –Харків:ХДУТ, 2016.-С.177
5. Котова О. Клієнт-сервісне обслуговування користувачів: віртуальні послуги бібліотеки/О. Котова//Бібліотечний форум: історія, теорія і практика.– №2.– 2018. – С.6
6. Ярошенко Т.О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки/Т.О. Ярошенко. – К.: Знання, 2010. – С.127

References

1. Kolodiy MO, 2018. Biblioteka: mistse tradytsii, prostir innovatsii [*Library: a place of tradition, a space of innovation*]: round table materials, dedication. 55th anniversary of the sciences. b-ki Kiev. nat. Univ of Culture and Arts, Kyiv, November 30. 2018 / M-culture of Ukraine, Kyiv. nat. University of Culture and Arts, Sciences. b-ka, Kiev: View. KNUKIM Center, 2018, p.44
2. Miskiewicz T. Biblioteki v systemi bezpererвної osvity: realizatsiia zavdan informatsiinoi sotsializatsii cherez neformalnu osvitu [*Libraries in the system of continuous education: the implementation of information socialization through non-formal education*]. - Access mode: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3547:biblioteki-v-sistemi-bezpererвної-osviti-realizatsiya-zavdan-informatsijnoji-sotsializatsiji-cherez-neformalnu-osvitu&catid=81&Itemid=415
3. Rohovets Zh., Poralo I., 2019. Nadannia dostupu do Internetu yak bibliotечna posluha NBU im. Yaroslava Mudroho [Providing Internet access as a library service of NBU named after Yaroslav the Wise]. *Library Planet*, No.1 (83), p.33
4. Shchetinina E.M., 2016. Elektronni resursy suchasnosti [Електронні ресурси сучасності]. *The role of the library in the creation of the cognitive resource of the knowledge society: technology, education, science*. Kharkiv: KhDUT, P.177
5. Kotova O., 2018. Kliient-servisne obsluhovuvannia korystuvachiv: virtualni posluhy biblioteki [Client-Customer Service: Virtual Library Services]. *Library Forum: History, Theory and Practice*, No.2, P.6
6. Yaroshenko T.O., 2010. *Elektronni zhurnaly v systemi informatsiinykh resursiv biblioteki [Electronic journals in the library's information resource system]*. K.: Knowledge, P.127

В статтє рассматриваются основные тенденции непрерывного обучения. Отмечена необходимость адаптации общества к динамике информационных процессов, в связи с чем подчеркнута важность инновационного развития современной образовательной отрасли. Проанализирована практика организации библиотечной работы по внедрению дистанционного обслуживания и новейших услуг

свободного доступа к информационным ресурсам. Обоснована важність реалізації моделі відкритого освіти, в якій бібліотеки стають вузлами, що з'єднують локальну систему освіти з глобальними ресурсами інформації та знань шляхом відкритого доступу до інформаційних ресурсів.

Ключевые слова: бібліотека, неперервне образование, неформальное образование, образование взрослых, информационная деятельность, дистанционное образование.

У статті розглядаються питання важливості бібліотеки в безперервному навчанні майбутніх бібліотечних фахівців. Наголошено на необхідності адаптації суспільства до динаміки інформаційних процесів, підкреслено важливість інноваційного розвитку сучасної освітньої галузі. Зазначено на доцільності використання інформаційних ресурсів бібліотеки та проаналізовано практику організації бібліотечної роботи з впровадження дистанційного обслуговування та новітніх послуг вільного доступу до інформаційних ресурсів. Аналіз практичної діяльності дозволяє зробити висновок про сучасну місію бібліотек як каталізатора суспільного розвитку. Основа інформаційного забезпечення студентів та викладачів університету складають внутрішні ресурси бібліотеки: наукові, навчальні видання як у друкованому, так і в електронному вигляді. Формування фонду бібліотеки здійснюється шляхом спільного аналізу потреб, взаємодії бібліотеки з кафедрами, деканатами. Проте щоб забезпечити запити користувачів в повній мірі, вузівські бібліотеки відкривають доступ до світових електронних бібліотек шляхом укладання договорів про тривале користування, отримують та відкривають для користувача тимчасові доступи до них. Метою дослідження є обґрунтування ролі бібліотек як інформаційних центрів освіти та їх значення в освітньому процесі, визначенні завдань, які стоять перед бібліотеками вищих навчальних закладів, зокрема комплектування фонду наукової бібліотеки згідно запитів користувачів; навігації студентів в інформаційних ресурсах бібліотеки, опанування новітніми послугами, які пропонує бібліотека, правильно оформлювати результати дослідження і опрацювання інформації. Для успішного виконання цих завдань необхідна спільна робота викладачів і бібліотечних фахівців. Отже, сучасна система бібліотечного обслуговування створює умови для якісної підготовки студентів до занять, написання наукових робіт, досліджень науковців, забезпечення студентів, викладачів якісними інформаційними продуктами, сприяє підвищенню поширенню власних ресурсів серед наукової спільноти, надає вільний доступ до внутрішніх та віддалених освітніх інформаційних ресурсів світових бібліотек та баз даних, що є результатом підготовки висококваліфікованих фахівців.

Ключові слова: бібліотека, безперервна освіта, неформальна освіта, освіта дорослих, інформаційна діяльність, дистанційна освіта.

UDK 371.134:37.011.31

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-126-130

Orosová Renáta,

PaedDr., PhD,

Petríková Katarína,

Mgr., PhD, odborný asistent,

Ferencová Janka,

PaedDr., PhD, odborný asistent,

Starosta Volodymyr,

Prof., DrSc., profesor,

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, Slovenská republika

VYUČOVACI ŠTÝL UČITEĽA

Cielom tejto štúdie bolo poukázat' na zvláštnosti štýlu učiteľa a možnosti jeho pozorovania a analýzy zo strany študentov, budúcich učiteľov, realizujúcich pedagogickú prax, vychádzajúc z teórie edukačných štýlov Neda Flandersa, ako aj na potrebu cielene rozvíjať schopnosť študentov učiteľstva realizovať pozorovanie a následnú analýzu vyučovacieho štýlu cvičného učiteľa. Stručne popisujeme metodiku využitia analytickej pozorovacej schémy N. Flandersa a výsledky pozorovaní vyučovacích štýlov cvičných učiteľov počas pedagogickej praxe študentov učiteľstva na Slovensku a v Ukrajine.

Ключові слова: vyučovací štýl učiteľa, pozorovanie vyučovacieho štýlu učiteľa, budúci učiteľ, cvičný učiteľ, analytická pozorovacia schéma N. Flandersa.

Stanovenie problému. V dnešnom kontexte je problém odbornej prípravy vysokoškolských odborníkov, ktorí sú schopní tvorivo pracovať v rôznych situáciách, naliehavým problémom. Toto je obzvlášť dôležité pre pedagogickú činnosť, pretože sa neustále mení. Budúci učiteľ formuje svoj vlastný model profesionálneho správania (žaduci štýl pedagogickej činnosti) v procese výučby na základe teoretických vedomostí, ako aj na základe pozorovania kvalitných cvičných učiteľov v procese výučby počas realizácie pedagogických praxí ako dôležitej súčasťou vysokoškolskej prípravy. Vyučovací štýl cvičného učiteľa je dôležitým činiteľom, ktorý ovplyvňuje poňatie vyučovania budúceho učiteľa (študenta učiteľstva na praxi), jeho koncepciu vzdelávania a vyučovania, čo sa následne prejaví v jeho vlastnom vyučovacom štýle, voľbe vyučovacích metód a stratégií, spôsobov komunikácie so žiakmi a pod. Obzvlášť ak nie je len mimovoľne vnímaný, ale cielene pozorovaný a analyzovaný ako dôležitý pedagogický jav predovšetkým v rámci tzv. náčuvovej či hospitačnej pedagogickej praxe, kde je študent v pozícii pozorovateľa. Pozorovanie a následná analýza vybraných pedagogických či psychologických javov je náročná činnosť vyžadujúca od študenta v role pozorovateľa istú zručnosť, ktorú je potrebné cielene rozvíjať.

Považujeme preto za veľmi dôležité cielene podporovať a rozvíjať schopnosť budúcich učiteľov pozorovať a analyzovať vyučovací proces, čo výrazne zlepšuje ich ďalšiu prípravu na samostatnú pedagogickú činnosť.

Analýza výskumov a publikácií zaoberajúcich sa učiteľskou prípravou ukazuje, že vedci teoreticky zdôvodnili a experimentálne preskúmali rôzne aspekty budúceho odborného vzdelávania učiteľov, konkrétne: skvalitňovanie technológie výučby budúcich učiteľov a rôzne aspekty ich pedagogickej praxe (R. Orosová [10]; J. Škoda & P. Doulik [13]; I. Turek [14]; M. Zelina (2011) [16] atď.); definovanie podstaty a zložiek procesu formovania individuálneho štýlu pedagogickej činnosti (J. B. Biggs, 2001 [1]; S. Danylov (2010) [2]; K. A. Gafoor & H. Babu U. (2012) [6]; J. Maňák & Š. Švec (2003) [8] atď.).

Cielom tejto štúdie je poukázat' na zvláštnosti štýlu učiteľa a možnosti jeho pozorovania a analýzy vychádzajúc z teórie edukačných štýlov Neda Flandersa, ako aj na potrebu cielene rozvíjať schopnosť študentov učiteľstva realizovať pozorovanie a následnú analýzu vyučovacieho štýlu cvičného učiteľa ako dôležitého determinantu kreovania poňatia vyučovania študenta, budúceho učiteľa a jeho

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>